

Muskedunderen

Et tidsskrift for Norsk svartkruttunion

Nr. 2 2012

Årgang 28

Dessverre inneholder ikke dette nummeret informasjon om generalforsamlingen eller styrets årsberetning. Årsaken er rett og slett at jeg ikke har fått informasjonen jeg trenger, og nå er det så kort tid igjen til generalforsamlingen at bladet må sendes i trykken. Generalforsamlingen skal finne sted fredag 29. juni kl. 19:00 på Eidsberg skytebane. De manglende papirene blir forhåpentligvis lagt ut på nettsidene. Medlemmene får ha meg unnskyldt for at informasjonen ikke kommer ut slik den skal.

Ellers er bladet lite innholdsrikt. De som føler seg kaller må bare sende inn stoff. Det virker som interessen for å bidra er så lav at jeg må spørre meg selv om det har noe for seg med et medlemsblad i papirformat. Sannsynligvis ville en godt vedlikeholdt nettside gjort nytten like bra som Muskedunderen gjør i dag.

Denne gangen har det kommet inn to saker: en fra NM langhold og en fra DM Østlandet. For å fylle inn de resterende sidene har jeg skrevet en sak fra sammenligningsskytingen i Belgia i 1861 der den norske 4'' kammerladeren kom best ut. Denne skytingen har blitt brukt av nordmenn til å skryte kammerladeren opp i skyene, men dersom en ser på konkurrentene, så var de nok ikke all verden. På den annen side så var det korte og lange skytterlagsgeværet som deltok ganske overlegne de utenlandske konkurrentene. Artikkelen er illustrert med et langt militært Lunds-gevær for å sjekke om dere følger med.

Ellers treffer dere meg på NM i Eidsberg i månedsskiftet juni/juli, så dersom dere har innspill er det bare til å ta kontakt!

side 6

NM langhold

side 8

DM Østlandet

side 12

Sammenligningsskytingen i Belgia i 1861

side 16

Regnskap og budsjett

side 19

Terminlister

side 22

Norske rekorder

Forside

Uberty Remington New Army med R&D konverteringstønne i .45 Colt. Til høyre: Svensk 12 mm Remington med døllbajonett. (begge foto: Øyvind Flatnes.)

Presidenten har ordet

Nå er våren her, og svartkruttsskyttere tyter fram mellom stubber og steiner. Det ser ut til å bli et hektisk år for den som vil ha med seg mye stevneaktivitet, og det er bra. De nasjonale og internasjonale mesterskapene er terminfestet, så det er bare å melde seg på.

Av Arne Riis

Når det gjelder kruttoppbevaring er den «svenske» lagringsesken etter sigende godkjent, og snart å få kjøpt. Prisen skal heller

ikke være avskrekkende. Til slutt vil jeg ønske alle en god sesong, og håper på å se flest mulig av dere på banen.

**Innleveringsfrist for stoff som skal med i
Muskedunderen nr. 3 2012 er**

15. august 2012

Norsk svartkruttunion

Postadresse

Norsk Svartkruttunion c/o Arne Riis
Dalveien 109a
1878 Hærland

Betalingsadresse

Oddvar Deberitz
Finnholtvegen 848
2114 Disenå

Kontonummer: 0530.10.18985

Medlemskontingent: 200,-

Styre

President	Arne Riis arneriis(a)broadpark.no	Tlf.: 69 89 55 31 Mob.: 979 79 795
Visepresident	Ove Bøe ove.boe(a)siemens.com	Mob.: 920 24 645
Sekretær	Per Ljøgodt per.ljogodt(a)hotmail.com	Mob.: 922 64 088
Kasserer	Oddvar Deberitz o-deb(a)online.no	Tlf.: 62 96 43 80 Mob.: 977 63 412
Redaktør	Øyvind Flatnes muskedunderen(a)svartkrutt.net	Mob.: 992 72 450
MLAIC-delegat	Odd Flomark odd(a)utleiepartner.no	Mob.: 916 28 022

Distriktsrepresentanter

Sør- og Vestlandet	Tor Bjarne Justnæs	tjust(a)hotmail.com Mob.: 450 05 596
Østlandet	Kjell Bergersen Tlf.: 69 89 58 20	kjberg3(a)online.no Mob.: 918 49 940
Midt-Norge	Torgeir Wærdahl Tlf.: 72 55 97 26	torgeiwa(a)online.no Mob.: 911 12 297
Nord-Norge	Sverre Kvalø Tlf.: 76 93 13 81	svekva(a)gmail.com Mob.: 952 25 292

Invitasjon til NM felt 2012

Kongsvinger Blackpowder Team inviterer til Norgesmesterskap i feltskyting på Egebergbanen 8 - 9. september 2012 .

Lørdag 8.9 2012 – 20 skudd rifle

Klasser:

- » Patron
- » Fritt perkusjonsgevær
- » Jaktflint
- » Militærperkusjon
- » Bakladet perkusjon (alle typer)
- » Muskett

Søndag 9.9 2012 – 30 skudd revolver

Klasser:

- » Perkusjonsrevolver
- » Patronrevolver

Kr. 100 pr.start

Påmelding innen 1.9 2012

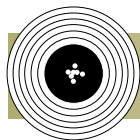
Tlf/SMS 9717 08 92 (Dagfinn Torp)

Det vil bli salg av enkle kioskvarer på banen .

Overnatting:

- » Vinger hotell tlf: 6288180
- » Kongsvinger gjestegård tlf: 62 81 50 10

***Velkommen fra alle oss i
Kongsvinger Blackpowder Team***

NM langhold

Norgesmesterskapet i langholdsskyting ble en heller flau affære, for bare seks norske skyttere møtte opp for å fullføre. Fra Eidsberg Flint og Perkusjon stilte Arne Riis, Per Østby, Trond Berger og Atle Bergersen. To mann fra Kongsvinger hadde tatt turen til Øymark, nemlig Rune Stensrud og Dagfinn Torp.

Av Kjell Bergersen

Sverige stilte med to gode skyttere, Per Zachrisson og Erland Nilsson, som for øvrig stiller opp hver gang Eidsberg Flint og Perkusjon har langholdsskyting.

Det var lagt opp til å skyte både lørdag og søndag, men med så få deltagere kunne hele stevnet avvikles på lørdag.

Skytingen foregikk på Øymark skytebane i Marker, og arrangør var Eidsberg Flint og Perkusjon. Lørdagen startet med et forrykende snøvær og til dels sterk vind. Dette gjorde skyteforholdene svært vanskelige på de to lengste holdene. Men, disse gutta har skutt lange hold før, og har en god erfaring når det gjelder å skru i sterk vind.

Trond klinte til med gull i Turner, Per Zachrisson knep andrepremie og Erland Nilsson fikk tredjepremie. Siden svenskene selvsagt ikke får medaljer i et norgesmesterskap stakk Per Østby av med sølvmedaljen, mens Rune Stensrud fikk bronsemedaljen.

I Bodine gikk Per av med seieren og tok gull på sterke 283 poeng. Erland Nilsson ble nummer to, men Dagfinn tok hjem sølvmedaljen. Per Zachrisson fikk fjerde og Arne fikk bronse-

«Spørsmålet er vel heller om det er noen vits for Norsk Svartkruttunion å arrangere NM i langhold med så liten interesse på landsbasis?»

medaljen som tredje beste nordmann.

Sammenlagtklassen Sporting Trophy ble vunnet av Per Østby med 545 poeng, noe som må sies å være meget bra under de rådende værforholdene. Per stakk av med vandrepokal og gull.

Deltagerne, og spesielt Trond Berger som stelte i stand en sammenkomst hjemme på lørdagskvelden med god mat og godt drikke, skal ha æren for at det hele ble et koselig lite skytestevne. Resultatene forteller at det er god skyting av de som liker denne skyteformen. Spørsmålet er vel heller om det er noen vits for Norsk Svartkruttunion å arrangere NM i langhold med så liten interesse på landsbasis?

Bak fra venstre: Per Zachrison (Sverige), Erland Nilsson (Sverige), Arne Riis, Dagfinn Torp og Rune Stensrud.
 Foran: norsk mester i Bodine og Sporting Trophy Per Østby.

Turner

1. Trond Berger	270 poeng (gull)
2. Per Zachrison	265 p
3. Erland Nilsson	262 p
4. Per Østby	262 p (sølv)
5. Rune Stensrud	254 p (bronse)
6. Arne Riis	247 p
7. Dagfinn Torp	244 p
8. Atle Bergersen	157 p

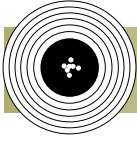
Bodine

1. Per Østby	283 poeng (gull)
2. Erland Nilsson	276 p
3. Dagfinn Torp	267 p (sølvmedalje)
4. Per Zachrison	264 p

5. Arne Riis	263 p (bronse)
6. Trond Berger	263 p
7. Rune Stensrud	257 p
8. Atle Bergersen	171 p

Sporting Trophy

1. Per Østby	545 poeng (gull)
2. Erland Nilsson	538 p
3. Trond Berger	533 p (sølv)
4. Per Zachrison	529 p
5. Rune Stensrud	511 p (bronse)
6. Dagfinn Torp	511 p
7. Arne Riis	510 p
8. Atle Bergersen	328 p

Distriktsmesterskapet for Østlandet i svartkruttskyting, har med godt oppmøte blitt gjennomført på Korsfløyta i år også.

Av Eldar Gulli

Likesinnede møtte ivrig opp fra nær sagt hele distriktet og leverte respektable resultater, og bidro til et hyggelig årvisst vennetreff i ustabil aprilvær. Det ble satt nye rekorder også denne gang, og sjøl om det nok var mange gjengangere blantmedaljørene, så glimtet også andre til blant de som sanket edelt metall på dette stevnet .

Det ble som seg hør og bør, diskutert bøsger og ladninger, men også ting som rører segi livet utenfor skytebanen .

Vi koste oss, sjøl om noen også kanskje periodevis frøs litt på nesetippen og andre på andre steder som ikke her vil bli nærmere anatomisk beskrevet .

Oddvar og hans hjelpere hadde som vanlig gjort en kjempejobb med å huske på alle detaljer. Undertegnede er tilbøyelig til å oppfordre til et løft på hatten for arrangøren Nord & Sør.

Ros fortjener også alle som trofast og med

god «spirit» kjører mange mil på tildels dårlig føre for å møte opp på stevnet vårt .

Og så må vi for all del ikke glemme krumtappen og kilden til energien som kreves for at vi skal fungere – nemlig Grete med kiosken, som med en nesten nifs beslutsomhet stadig holder ut med kaldt vær og lange timer, samt våre tidvise humørsvingninger som gjerne følger graden av prestasjoner på standplass .

Uten hennes servering av mat, godis og trøstende ord, så hadde nok ikke stevnet blitt den gode opplevelsen som det alltid blir . Jeg vil uttrykke vår felles anerkjennelse til Grete, og takke henne for en betydelig del av forutsetningen for hyggen og trivselen på stevnet. Grete og et knippe deltagere kan sees avbildet på bildevedlegg .

Tusen takk for denne gang - alle samma! Vi håper selvfølgelig alle at vi skal få fortsette og møtes slik for å skyte og hygge oss for all framtid .

Resultater fra østlandsk distriktsmesteskap 2012

Donald Malson original

1. Rune Stensrud	KBT	74
2. Oddvar Deberitz	N&S	63
3. Sondre Nordhagen	N&S	36

Donald Malson

1. Rune Stensrud	KBT	79
2. Dagfinn Torp	KBT	71
3. Sondre Nordhagen	N&S	58
4. Oddvar Deberitz	N&S	51
5. Hermund Hagen	NSS	32

Smith & Wesson

1. Rune Stensrud	KBT	91
2. Oddvar Deberitz	N&S	86
3. Sondre Nordhagen	N&S	76
4. Øyvind Arnesen	BPK	74
5. Johnny Randen	N&S	61

Kuchenreuter

1. Dagfinn Torp	KBT	93
2. Oddvar Deberitz	N&S	93
3. Rune Stensrud	KBT	92
4. Johnny Randen	N&S	87
5. Sondre Nordhagen	N&S	78

Mariette

1. Rune Stensrud	KBT	89
2. Dagfinn Torp	KBT	86
3. Øyvind Arnesen	BPK	84
4. Oddvar Deberitz	N&S	83
5. Sondre Nordhagen	N&S	82
6. Willy Morthen	ESS	78
7. Hermund Hagen	NSS	64
8. Johnny Randen	N&S	55
9. Dag Jäger	BPK	33

Cominazzo

1. Willy Morthen	ESS	14
------------------	-----	----

Smith & Wesson original

1. Dagfinn Torp	KBT	86
2. Henning Langnes	KBT	84
3. Øyvind Arnesen	BPK	52
4. Dag Jäger	BPK	25

Colt

1. Eldar Gulli	N&S	93
2. Rune Stensrud	KBT	89
3. Dagfinn Torp	KBT	88
4. Oddvar Deberitz	N&S	84
5. Henning Langnes	KBT	80
6. Sondre Nordhagen	N&S	79
7. Willy Morthen	ESS	52
8. Svein Frantzen	KBT	27

Remington original

1. Rune Stensrud	KBT	163
2. Oddvar Deberitz	N&S	147
3. Sondre Nordhagen	N&S	115

Remington revolver

1. Rune Stensrud	KBT	168
2. Dagfinn Torp	KBT	157
3. Sondre Nordhagen	N&S	140
4. Oddvar Deberitz	N&S	134
5. Hermund Hagen	NSS	96

18 lodig

1. Eldar Gulli	N&S	90
2. Oddvar Deberitz	N&S	89
3. Per Ljøgodt	N&S	88
4. Willy Morthen	ESS	86
5. Henning Langnes	KBT	83
6. Sondre Nordhagen	N&S	82

Remington original

1. Dagfinn Torp	KBT	92
2. Oddvar Deberitz	N&S	92
3. Rune Stensrud	KBT	89
4. Henning Langnes	KBT	87
5. Sondre Nordhagen	N&S	86
6. Ragnar Holen	N&S	75
7. Atle Bergersen	EFP	71
8. Eldar Gulli	N&S	69

Minié replika

1. Sondre Nordhagen	N&S	81
2. Dagfinn Torp	KBT	80
3. Oddvar Deberitz	N&S	77
4. Atle Bergersen	EFP	76
5. Per Ljøgodt	N&S	76
6. Geir Kjeldsmoen	N&S	37

Minié original

1. Linda Johansen	N&S	77
2. Oddvar Deberitz	N&S	75
3. Sondre Nordhagen	N&S	72

Whitworth

1. Rune Stensrud	KBT	94
2. Linda Johansen	N&S	92
3. Dagfinn Torp	KBT	89
4. Atle Bergersen	EFP	88
5. Oddvar Deberitz	N&S	88
6. Sondre Nordhagen	N&S	85
7. Per Erik Andersson	CSS	76
8. Torfinn Helberg	N&S	41
9. Rolf Tornøe	ASS	11

Remington match

1. Dagfinn Torp	KBT	97
2. Oddvar Deberitz	N&S	96
3. Sondre Nordhagen	N&S	93
4. Rune Stensrud	KBT	91
5. Eldar Gulli	N&S	90
6. Atle Bergersen	EFP	90
7. Linda Johansen	N&S	84

8. Henning Langnes	KBT	82
9. Per Erik Andersson	CSS	73
10. Rolf Tornøe	ASS	62
11. Willy Morthen	ESS	59

Miquelet original

1. Oddvar Deberitz	N&S	89
2. Kjell Bergersen	EFP	53
3. Dagfinn Torp	KBT	39

Pennsylvania

1. Sondre Nordhagen	N&S	88
2. Torgeir Sæther	KBT	86
3. Arne Bekken	KBT	85
4. Cato Berget	KBT	77
5. Johnny Randen	N&S	77

Miquelet

1. Sondre Nordhagen	N&S	93
2. Oddvar Deberitz	N&S	88
3. Linda Johansen	N&S	86
4. Arne Riis	EFP	82
5. Johnny Randen	N&S	79

12,17

1. Linda Johansen	N&S	90
2. Rune Stensrud	KBT	87
3. Oddvar Deberitz	N&S	87
4. Kjell Bergersen	EFP	87
5. Atle Bergersen	EFP	85
6. Geir Kjeldsmoen	N&S	79
7. Eldar Gulli	N&S	79
8. Arne Riis	EFP	77
9. Per Ljøgodt	N&S	52

Vetterli

1. Dagfinn Torp	KBT	96
2. Linda Johansen	N&S	94
3. Arne Riis	EFP	94
4. Oddvar Deberitz	N&S	94
5. Sondre Nordhagen	N&S	89
6. Atle Bergersen	EFP	84

7. Cato Berget	KBT	83
8. Torgeir Sæther	KBT	76
9. Torfinn Helberg	N&S	76
10. Geir Kjeldsmoen	N&S	74
11. Johnny Randen	N&S	74

Lamarmora

1. Dagfinn Torp	KBT	93
2. Atle Bergersen	EFP	89
3. Oddvar Deberitz	N&S	89
4. Sondre Nordhagen	N&S	82
5. Kjell Bergersen	EFP	79
6. Linda Johansen	N&S	70
7. Per Ljøgodt	N&S	63

Jarmann original

1. Oddvar Deberitz	N&S	96
2. Eldar Gulli	N&S	93
3. Dagfinn Torp	KBT	91
4. Rune Stensrud	KBT	89
5. Kjell Bergersen	EFP	84

Vetterli original

1. Cato Berget	KBT	90
2. Sondre Nordhagen	N&S	78
3. Kjell Bergersen	EFP	75

Perkusjonsmuskett

1. Johnny Randen	N&S	72
------------------	-----	----

Jarmann

1. Atle Bergersen	EFP	94
2. Rune Stensrud	KBT	88
3. Sondre Nordhagen	N&S	87
4. Eldar Gulli	N&S	86
5. Torfinn Helberg	N&S	32

Lagskyting

Adams

KBT	257
N&S	256

Scandinavian Cup

N&S	223
-----	-----

Forsyth

N&S	258
-----	-----

Peterlongo

N&S	220
-----	-----

Remington match

N&S	273
KBT	270

Remington original

KBT	268
N&S	247

Rigby

N&S	265
-----	-----

Pauly

N&S	224
-----	-----

Halikko

N&S	267
-----	-----

Pforzheim

N&S	287
-----	-----

Endfield

N&S	241
-----	-----

Sammenligningsskytingen i Belgia i 1861

Ved kongelig resolusjon av den 18. mars 1861 ble det bestemt at to 4 linjers kammerladningsgeværer – ett kort og ett langt – av modellen som ble approbert i desember 1860 skulle sendes til Belgia for å delta i en sammenligningsskyting. Geværet skulle utstyres «saaledes som paatænkt for Vaabenøvelsesforeninger og Skydeselskaber» i den hensikt å finne det «bedste Feltgevær for saadanne Foreninger og Selskaber.»

Av Øyvind Flatnes

Det var altså det som senere ble kjent som skytterlagsgevær som ble sendt til Belgia. Disse skilte seg lite fra Hærens geværer, men de hadde pipebånd og kolbekappe av jern, mens de militære hadde messing. Også siktet var annerledes.

En offiser og en underoffiser skulle reise til Brussel for å lede skytingen med de nevnte geværene. Artillerikaptein Grüner og hans assistent fanejunker Næs fra det norske gevorbne jægerkorps reiste til Belgia i april 1861, og med seg hadde de et stort antall patroner en mente var tilstrekkelig for sammenligningsskytingen.

Det belgiske innenriksministeriet bestemte at de norske geværene kunne delta i forsøkene, men de fikk ikke konkurrere om premiene – sannsynligvis fordi geværet var ment for skytterlag og ikke som krigsvåpen.

Skytingen begynner

Først 6. mai, over en halv måned forsinket, ble skytingene satt i gang, og forsøkene fortsatte med noen avbrytelser fram til 15. juni.

De norske geværene konkurrerte med 45 andre geværer, hvorav flertallet var av belgisk fabrikkasjon. Kun seks geværer var utenlandske. 14 av de 47 geværene som var påmeldt ble

«Da skytingen begynte på de lengre avstandene var det bare sju belgiske og de to norske geværene igjen.»

straks diskvalifisert fordi de ikke «opfyldte de for et Krigsgevær opstillede Fordringer.»

De 33 gjenværende geværene ble skrudd fast i en skytestol fordi egenskapene til skytteren ikke skulle gavne eller skade et gevær.

Det ble skutt på distansene 50, 100, 150, 225, 300 meter og senere på hver 50. meter ut til 1000 meter. På de korte avstandene ble det skutt 10 skudd per serie, mot 20 på langholdene. Skivene varierte i størrelse etter avstanden fra 1,20 til 4 meter i kvadrat.

Da skytingen begynte på de lengre avstandene var det bare sju belgiske og de to norske geværene igjen. Nordmennene hadde ikke forutsett av det skulle skytes på såpass mange

avstander, og han ba derfor om tillatelse til at de norske geværene fikk skyte på hver 100. meter fra og med 300 meter, noe de fikk.

Norsk suksess

Under denne sammenligningsskytingen var hensikten å vurdere hvert enkelt geværs presisjon, og derfor fikk eierne selv betjene geværene. Da den beskrevne skytingen var over, ville den belgiske kommisjonen fortsette forsøkene alene. Kaptein Grüner og fanejunker Næs reiste derfor hjem.

Sett med norske øyne hadde sammenligningsskytingen vært en stor suksess. Den belgiske kommisjonen tok hensyn til både treffsikkerhet og kulebanens flateth. Den tredje faktoren var et sammenligningstall der summen av samtlige treff på alle distanser ble multiplisert med den raserte distanse for infanteri på 400 meters skuddvidde.

Det lange kammerladningsgeværet kom best ut av samtlige, med 281 treff og flatest

kulebane. Det korte havnet på andreplass med 268 treff, og selv om et belgisk gevær hadde 278 treff gikk det norske forbi på grunn av flatere kulebane, noe som i den belgiske kommisjonens rapport betegnes som «meget merkelig».

Kun ett av de belgiske geværene hadde svakere rekyl enn de to norske, selv om de norske var lette og ble ladet med forholdsvis stor ladning. Det var antakelig den militære tjenesteladningen på 75 grains som ble brukt.

På grunn av mangelen på ammunisjon ble det ikke gjort forsøk med inntrengning og

slamming med de norske geværene. Tester i Norge hadde derimot vist at det kunne skytes 200 skudd uten at geværet trengte puss, og at en spisskule på 1500 alens avstand hadde kraft til å slå gjennom en 1" tykk planke og «den bagenforstaaende 2" Stræber.»

Belgisk kritikk

Kommisjonen innvendte at mekanismen var litt komplisert for et krigsvåpen, og at skarpskyttersiktet var temmelig vanskelig

Gevær	Treff	Lengde av rasert distanse på 400 m.	Sammenlignings-tall
Norsk 4" kammerladningsgevær langt	281	140	39,340
Norsk 4" kammerladningsgevær kort	268	123	32,964
Montigny	278	103	28,634
Ghaye	192	124	23,808
Doflein	266	88	23,461
Lardinois	227	92	21,042
Delezaack	189	108	20,412
Lenders	235	73	17,343
Fitz-Kar	187	77	14,473

Tabellen over viser de ni beste våpnene som deltok i sammenligningsskytingen. Det er få kjente navn blant de belgiske våpnene, kanskje med unntak av Montigny – kjent for sin mitraljøse.

å bruke. Generalfelttøimesteren tilbakeviste dette ved å argumentere for at et bakladningsgevær alltid ville være mer komplisert enn et munnladningsgevær, og at det norske geværet var vesentlig mindre komplisert enn for eksempel det prøyssiske Dreyse tennålsgeværet

De hadde også innvendinger mot bjørkestokken, som de mente var mindre solid enn om den hadde vært av valnøtt. Bjørkestokker var for nordmennene et rent økonomisk spørsmål siden bjørk var billigere og lettere å få tak i enn valnøtt. De militære 4" kammerlad-

ningsgeværene ble skjeflet i bjørk, men senere ble en del skytterlagsgeværer laget i valnøtt.

I tillegg mente de at pistongens plassering under geværet hadde sine ulemper fordi tennhetten av og til falt av. Etter et klikk måtte kammeret åpnes for at en ny kunne settes på, noe som tok tid. Til dette innvendte generalfelttøimesteren at det til dels hadde blitt brukt belgiske tennhetter under forsøkene, og at en tennhette med passende form ikke ville falle av når den var ordentlig påsatt. Skulle det mot formodning kommet et klikk mente nordmennene

Originalkuler til 4" kammerlader. Den til venstre er støpt, mens den til høyre er kaldpresset. Begge kulene veier 379 grains og er hhv. 28,8 og 28,7 mm lange. Diameteren er rundt 12 mm uten papirvikling.

at det neppe ville ta mer til å åpne og lukke kammeret, enn det ville ta å spenne og spenne ned hanen på en munnlader.

Om det korte geværet ble det særskilt bemerket at geværet var lett og hadde en god form, men at ringen for sabelbajonettens håndtak skjulte en del for siktekornet. Nordmennene bemerket at på de avstandene der distansevisiret var oppslått, altså ved skyting på lange avstander, ville sabelbajonetten likevel ikke være påsatt. Siktet som ble brukt i Belgia ble senere byttet ut med Enfield-siktet.

Ammunisjon til 4" kammerlader

Det har lenge vært forvirring om ammunisjonen som ble brukt i de 4 linjers kammerladerne – spesielt kulene og papirpatronene. Mens det til de 18 lødige kammerladerne finnes mye gjenværende ammunisjon, har det til 4" kammerladerne vært lite kunnskap om hvilken kule som ble brukt. På svartkrutt.net har det i tråden «Kuler til 4 linjers kammerlader» kommet frem mye nyttig kunnskap for de som er interessert i ammunisjonen til 4" kammerlader. Sannsynligvis ble det brukt et papirviklet hulbaset prosjekttil som var inspirert av den engelske Pritchett-kulen.

Det er mye som tyder på at de 18 lødige kammerladningsgeværene var i bruk helt til Remington rolling block-geværet tok over etter 1867. Det virker som de fleste 4" kammerladningsgeværene ble satt på lager helt frem omtrent alle ble bygget om til enten Lunds eller Landmarks systemer.

Infanteriløyntant Paul Sommerschild nevner i samme tidsskrift et par interessante ting i forhold til den 18 lødige ammunisjonen tidlig i 1860-årene. Han tjenestegjorde i Trondheim, og han skriver at de fremdeles brukte rundkuleammunisjon. Han regnet ikke med at rundkuleammunisjonen ville være brukt opp før om 4–5 år, det vil si rundt 1865. Først da kunne de begynne å bruke spisskuleammunis-

jonen som ble approbert i 1855. Det gikk med andre ord ikke fort i svingene.

I en artikkel fra Norsk Militært Tidsskrift rundt 1864 tar for seg infanteriets skyteøvelser, er det i forfatterens forslag kun de aller beste skarpskytterne som skal utstyres med det nye 4" geværet. Resten bruker 18 lødige.

Alt tyder derfor på at 4" geværene ble brukt i svært liten grad, og alle fremtidsplaner baserte seg på det 18 lødige geværet fordi hæren var klar over at det snart kom til å komme et gevær for metallpatron.

Kilder

Norsk Militært Tidsskrift 1862:

» Uddrag af Generalfelttöimesterens Rapport om Sammenligningsskydningen med Geværer i Belgien i 1861.

» Om Skydeforsøget ved Handskydevaaben i Belgien 1861.

Norsk Militært Tidsskrift 1867

» Nogle Ord om Infanteriets Skydeøvelser av Paul Sommerschild.

Hulbasen er 12,6 mm dyp.

Budsjett for NSU 2012

	BUDSJETT	2011	BUDSJETT	2012
	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter
Medlemskontingent	200000		200000	
Bankonti pr. 01.01.11	227846		250111	
Administrasjon		20000		20000
Porto	1500	8000	1500	8000
Årsmøte		1000		1000
Møter		1000		1000
Reiseutgifter styremøter		10000		10000
Reiseutgifter distriktrep.		6000		6000
Reiseutgifter øvrig		3000		3000
Honorarer		12000		12000
Internasjonale stevner		15000		20000
MLAIC		8000		8000
Muskedunderen trykk		25000		30000
Muskedunderen porto		25000		30000
Forsikring		7500		9000
Gaver		1500		1500
Gebyrer/renter	300	600	400	1000
Skiver	8000		8000	
Lapper	1500	2500	2000	1500
Merker/vimpler/DVD	2500		2500	
Medaljer/tolker	6500	15000	6500	25000
T-skjorter	1000		1000	
Støtte til NM		25000		25000
Disponibelt		263046		260011
Sum	449146	449146	472011	472011

Balanseregnskap for NSU for perioden 1.1. 2011 til 31.12. 2011

	Inntekter	Utgifter	
Overført fra 2010, postgiro	227 846,44		
Medlemskontingent	198 400,00	0,00	
Administrasjon		13 357,97	
Porto	1 395,00	6 595,00	
Reiseutgifter styremøter		20 658,40	
Reiseutgifter distriktrep.		0,00	
Reiseutgifter øvrig		4 266,00	
Honoarer		10 000,00	
Internasjonale stevner	0,00	15 217,21	
Nordisk	12 215,00	16 074,00	
MLAIC		315,12	
Muskedunderen trykk		29 890,00	
Muskedunderen porto		37 802,00	For 5 nr.
Forsikring		7 678,00	
Gaver		620,00	
Gebyrer / renter	400,82	978,00	
Skiver	7 360,00	0,00	
Lapper	2 050,00	2 900,00	
Merker / Vimpler / DVD	265,00		
Medaljer / tolker	6 335,00		
T-Shirt	600,00		
Støtte NM	0,00	35 000,00	Inkl. NM felt10
Diverse	300,00	5 704,60	
Overført til 2012, Postgiro		250 110,96	
SUM	457 167,26	457 167,26	
Balanse fra arket "bilag"	457 167,26	207 056,30	
Differanse	0,00	250 110,96	

NSU-artikler		
Artikkel	Pris	Enhet
300 meter-skiver	kr. 30,-	pr. skive
Innstikk til 300 meter-skiver	kr. 10,-	pr. innstikk
200 meter-skiver	kr. 25,-	pr. skive
Innstikk til 200 meter-skiver	kr. 10,-	pr. innstikk
Halvmeterskiver	kr. 5,-	pr. skive
Innstikk til halvmeterskiver	kr. 1,-	pr. innstikk
Muskettskiver	kr. 25,-	pr. skive
Innstikk til muskettskiver	kr. 10,-	pr. innstikk
Store lapper	kr. 50,-	pr. 1000 stk.
Stoffmerker	kr. 50,-	pr. stk.
Klistremerker	kr. 10,-	pr. stk.
Nåler	kr. 25,-	pr. stk.
Medaljer	kr. 35,-	pr. stk.
Tolkesett	kr. 350,-	pr. sett
DVD-film	kr. 150,-	pr. stk.
Poloskjorte med trykk	kr. 150,-	pr. stk.

Artiklene bestilles hos kasserer Oddvar Deberitz – se kontaktinformasjon på side 4, eller www.norsksvartkruttunion.no.

Besøk oss på nett!

**Skytereglement
Lover
Kontaktinformasjon
Lenker**

norsksvartkruttunion.no

Terminlister

Midt-Norge

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Søn. 08.01.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	
Lør. 14.01.12	09:00	30, 60 og 90 m.	Nidaros	Jonsvannet	Jegerfelt
Lør. 04.02.12	09:00	30, 60 og 90 m.	Nidaros	Jonsvannet	Jegerfelt
Søn. 05.02.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	
Lør. 25.02.12	09:00	30, 60 og 90 m.	Nidaros	Jonsvannet	Jegerfelt
Søn. 04.03.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	
Lør. 17.03.12	09:00	30, 60 og 90 m.	Nidaros	Jonsvannet	Jegerfelt
Lør. 24.03.12	12:00	25 og 50 m.	Hell felt og perk	Skatval	
Søn. 01.04.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	
Søn. 15.04.12	12:00	25 og 50 m.	Hell felt og perk	Skatval	
Lør. 21.04.12	09:00	30, 60 og 90 m.	Nidaros	Jonsvannet	Jegerfelt
Søn. 06.05.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	
Søn. 13.05.12	10:00	25, 50 og 100 m.	ØVPK	Sollidalen	
Lør. 19.05.12	12:00	Leirdue	Hell felt og perk	Skatval	
Søn. 20.05.12	12:00	25 og 50 m.	Hell felt og perk	Skatval	
Lør. 25.05.12	10:00	Felt	ØVPK	Sollidalen	Kun revolver
Søn. 03.06.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	
Tor. 07.06.12	17:00			Skogn	Unionsoppløsning
Lør 09.06.12	10:00	25 og 50 m.	VSSL	Tromsdal	DM Midt-Norge
Søn. 10.06.12	10:00	50 og 100 m.	VSSL	Tromsdal	DM Midt-Norge
Søn. 17.06.12	10:00	25, 50 og 100 m.	ØVPK	Sollidalen	
Lør. 23.06.12	10:00	Leirdue	Hell felt og perk	Skatval	DM Midt-Norge
Tor.05.07.12	17:00	25, 50 og 100 m.	ØVPK	Sollidalen	
Søn. 05.08.12	11:00	30 skudd felt	Trondhjems PK.	Jonsvannet	Kølabrenner'n
Søn. 19.08.12	10:00	25, 50 og 100 m.	VSSL	Tromsdal	Kun 3 kl. etter kl. 12
Lør. 25.08.12	10:00	25, 50 og 100 m.	ØVPK	Sollidalen	
Lør. 25.08.12	12:00	Leirdue	Hell felt og perk	Skatval	
Søn. 02.09.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	Kølabrenner'n
Søn. 23.09.12	12:00	25 og 50 m.	Hell felt og perk	Skatval	
Søn. 30.09.12	10:00	25, 50 og 100 m.	ØVPK	Sollidalen	
Søn. 07.10.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	

Terminlister

Midt-Norge

Søn. 21.10.12	12:00	25 og 50 m.	Hell felt og perk	Skatval	
Søn. 04.11.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	
Søn.25.11.12	12:00	25 og 50 m.	Hell felt og perk	Skatval	
Søn. 02.12.12	11:00	25 og 50 m.	Trondhjems PK.	Jonsvannet	
Søn. 16.12.12	12:00	25 og 50 m.	Hell felt og perk	Skatval	

Østlandet

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Søn. 15.01.12	11:00	25, 50 og 100 m.	Nord & Sør	Korsfløyta	
Søn. 29.01.12	11:00	25, 50 og 100 m.	Nord & Sør	Korsfløyta	
Søn. 12.02.12	11:00	25, 50 og 100 m.	Nord & Sør	Korsfløyta	
Søn. 26.02.12	10:00	50 og 100 m.	Nord & Sør	Korsfløyta	
Søn. 11.03.12	10:00	50 og 100 m.	Nord & sør	Korsfløyta	
Søn. 25.03.12	10:00	25 og 50 m.	Kongsvinger BP	Egebergbanen	
Lør. 14.04.12	10:00	25 m.	Nord & sør	Korsfløyta	DM
Søn. 15.04.12	10:00	100 m.	Nord & sør	Korsfløyta	DM
Lør. 21.04.12	10:00	Leirdue	Nord & sør	Korsfløyta	-
Søn 22.04.12	10:00	50 m.	Nord & sør	Korsfløyta	DM
05.05/06.05	09:00	100, 200, 300 m	EFP	Øymark	NM langhold
09.05.12	14:00	25 og 50 m.	Schedsmoe C.S.	Korpåsen	
23.05.12	14:00	25 og 50 m.	Schedsmoe C.S.	Korpåsen	
Lør. 26.05.12	10:00	Leirdue	Eidsvoll SS	Vidtjennet	DM
06.06.12	14:00	25 og 50 m.	Schedsmoe C.S.	Korpåsen	
13.05.12	14:00	25 og 50 m.	Schedsmoe C.S.	Korpåsen	
27.05.12	14:00	25 og 50 m.	Schedsmoe C.S.	Korpåsen	
30.06/01.07	09:00	25, 50 og 100 m	EFP/N&S	Hærland	NM skive
01.08.12	14:00	25 og 50 m.	Schedsmoe C.S.	Korpåsen	
15.08.12	14:00	25 og 50 m.	Schedsmoe C.S.	Korpåsen	
05.09.12	14:00	25 og 50 m.	Schedsmoe C.S.	Korpåsen	
08./09.09.12	10:00	Felt	Kongsvinger BP	Egebergbanen	NM felt

Sør- og Vestlandet					
Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Lør. 17.03.12	10:00	25 m + D. Mals.	Grimstad SSL	Fjæreheia	DM
Søn. 18.03.12	10:00	Revolverfelt	Grimstad SSL	Fjæreheia	30 skudd
Tir. 17.04.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening
Lør. 21.04.12	10:00	Jaktfelt	Kr.sand GPK	Kimestad	Langvåpen
Tir. 01.05.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening
Tir. 15.05.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening
Tir. 29.05.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening
Tir. 12.06.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening
16./17.06.12	-	Leirdue	Kr.sand GPK	Stemtjønn	NM hagle
Tir. 26.06.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening
Tir. 07.08.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening
Tir. 21.08.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening
Tir. 04.09.12	17:00	25 m.	Kr.sand GPK	Høllen	Holmetreffet
Tir. 18.09.12	17:00	25, 50 og 100 m.	Kr.sand GPK	Kimestad	+ egentrening

Nord-Norge					
Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
-	-	-	-	-	

Kontaktpersoner

Hell Felt & Perkusjon (Skatval)

Stein Are Karlsen.

Tlf. 90 69 01 80

singleaction45(a)hotmail.com

Indre Fosen Sportsskyttere (Rissa)

Ivar Hermann Olsen.

Tlf. 91 70 11 36

iva-olse(a)online.no

Trondhjems Pistolklubb,

Svartkruttgruppa (Jonsvannet)

Torgeir Wærdahl

Tlf. 91 11 22 97

torgeiwa(a)online.no

Nord & Sør (Disenå)

Oddvar Deberitz

Tlf.: 62 96 43 80/mob.: 977 63 412

o-deb(a)online.no

Schedsmoe Civile Skydeselskab

Tor Bjørn Haugen

Tlf. 480 04 239

Norske rekorder

Originalvåpen

Miquelet	Dag M. Winge	TGMC	92 p.	23.04.2000	Skatval
Maximillian	Dag M. Winge	TGMC	80 p.	14.06.2003	Verdal
Vetterli	Eldar Gulli	N&S	97 p.	19.04.2009	Korsfløyta
Valkyrie	Linda Johansen	N&S	88 p.	12.02.2012	Korsfløyta (NY)
Whitworth	Ragnar Hegge	TGMC	94 p.	1988	Finland
Minié	Øyvind Flatnes	HPK	88 p.	25.07.2009	Åsheim
Cominazzo	Odd Flomark	OKTS	85 p.	25.05.1998	Breimyra
Kuchenreuter	Odd Flomark	BPK	94 p.	08.05.2000	Maridalen
Colt	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	29.04.2004	Kongsvinger
Tanegashima	Petter Hoberg	SCS	48 p.	2002	Lucca, Italia
Hizadai	Petter Hoberg	SCS	87 p.	10.08.2007	Parma, Italia
Remington	Henning Langnes	KBT	96 p.	11.03.2012	Korsfløyta (NY)
S&W	Are Fosjord	SCS	95 p.	26.05.1997	Eidsberg
4" kammerlader	Rune Stensrud	KBT	90 p.	20.04.2008	Korsfløyta
18 l. mil. kammerl.	Eldar Gulli	N&S	96 p.	22.08.2009	Lunner
Perkusjonsmuskett	Per Østby	EFP	95 p.	05.07.2003	Årnes
Bakladet perkusjon	Willy Morten	Eidsvoll	90 p.	03.07.2010	Jonsvannet
Lamarmora	Oddvar Deberitz	N&S	95 p.	04.09.2011	Kongsvinger
Pennsylvania	Tor Bjarne Justnæs	KGP	80 p.	23.07.2011	Forsa, Sv.
12,17x44	Dagfinn Torp	N&S	95 p.	20.06.2010	Kongsvinger
Jarmann	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	22.04.2012	Korsfløyta (NY)
Remington revolver	Rune Stensrud	KBT	163 p.	14.04.2012	Korsfløyta (NY)

Hagle

Lorenzoni	Oddvar Deberitz	N&S	24 duer	11.06.2011	Eidsvoll
Manton	Oddvar Deberitz	N&S	13 duer	10.09.2006	Korsfløyta

Replikavåpen

Miquelet	Dag M. Winge	TGMC	94 p.	22.01.2000	Skatval
Maximilian	Per Østby	EFP	94 p.	11.08.2006	Bordeaux, Fr.
Minié	Trond Berger	EFP	96 p.	06.06.1997	Eidsberg
Whitworth	Per Østby	EFP	100 p.	21.03.2004	Korsfløyta
Vetterli	Oddvar Deberitz	N&S	100 p.	25.08.2005	Kongsvinger
Valkyrie	Marianne Berger	EFP	96 p.	29.05.2004	Korsfløyta
Cominazzo	Are Fosjord	SCS	94 p.	08.05.2000	Maridalen
Kuchenreuter	Odd Flomark	OKTS	100 p.	07.06.1994	Onsrud
Mariette	Ketil Berntsen	HFP	98 p.	23.06.1996	Skatval
Tanegashima	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	15.07.2007	Eidsberg
Hizadai	Oddvar Deberitz	N&S	97 p.	13.05.2007	Kongsvinger

Pennsylvania	Per Østby	EFP	96 p.	25.07.2009	Åsheim
Lamarmora	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	04.09.2011	Kongsvinger
Remington	Per Østby	EFP	100 p.	22.05.2005	Korsfløyta
S&W	Rune Stensrud	KBPT	97 p.	07.07.2002	Eidsberg
Perkusjonsmuskett	Kjell Bergersen	EFP	95 p.	05.07.2009	Ørnfjell
Jarmann	Oddvar Deberitz	N&S	95 p.	15.01.2012	Korsfløyta
Tanzutsu	Oddvar Deberitz	N&S	84 p.	29.01.2012	Korsfløyta
Remington revolver	Rune Stensrud	KBT	168 p.	14.04.2012	Korsfløyta (NY)
Donald Malson	Rune Stensrud	KBT	80 p.	25.03.2012	Kongsvinger (NY)

Hagle

Lorenzoni	Per Østby	EFP	21 duer	20.07.2003	Eskilstuna, Sve.
Manton	Per Østby	EFP	19 duer	10.09.2006	Korsfløyta

Langhold

Turner	Per Østby	EFP	283 p.	04.05.2005	Frankrike
Bodine	Per Østby	EFP	289 p.	26.03.2005	Størjebygd
Sporting Trophy	Per Østby	EFP	565 p.	28.03.2005	Frankrike

Lagrekorder

Adams	Kongsvinger B. P. T.		260 p.	21.07.2008	Åsheim
Lucca	Eidsberg Flint & P. R		246 p.	03.07.2004	Eidsberg
Peterlongo	Tromsø Pistolklubb		278 p.	10.06.1995	Eidsberg
Forsyth	Schedsmoe C.S		279 p.	03.07.2004	Eidsberg
Wogdon	Schedsmoe C.S.		261 p.	05.07.1997	Eidsberg
Halikko	Nord & Sør		267 p.	22.04.2012	Korsfløyta (NY)
Magenta	Eidsberg Flint & P.		265 p.	07.07.2002	Eidsberg
Pforzheim	Eidsberg Flint & P. R/O		286 p.	05.07.1998	Eidsberg
Rigby Cup	Eidsberg Flint & P.		281 p.	05.07.1998	Eidsberg
Scandinavian Cup	Kongsvinger B. P. T.		273 p.	05.07.2003	Årnes
Remington original	Kongsvinger B. P. T.		268 p.	15.04.2012	Korsfløyta (NY)
Remington replika	Eidsberg Flint & P.		286 p.	05.07.2009	Ørnfjell
Gustav Adolph	Nord & Sør		254 p.	09.04.2011	Korsfløyta
Enfield	Nord & Sør		265 p.	25.06.2011	Finnsnes
Pauly	Nord & Sør		224 p.	15.04.2012	Korsfløyta (NY)

Hagle

Hawker	Nord & Sør		25 duer	11.06.2011	Eidsvoll
Batesville	Nord & Sør		51 duer	17.04.2011	Korsfløyta

Returadresse:

**NORSK SVARTKRUTTUNION
c/o ODDVAR DEBERITZ
FINNHOLTVEGEN 848
2114 DISENÅ**

